

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2906).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagene sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslag til lov om ændring i lov om sundhedsvæsenet i Grønland
vedtoges enstemmigt med 112 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændring i lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.
vedtoges enstemmigt med 114 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov om oprettelse af Statens kunsthøj og Eckersberg-Thorvaldsenfondet.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2912).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 119 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den følgende sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om oprettelse af Rask-Ørsted Fondet. (Danmarks internationale videnskabelige fond).

(Første behandling findes i tidenden sp. 1698, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 545).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Frode Jakobsen: Det fremgik allerede af udtalelserne ved første behandling, at der inden for vort politiske liv er en stigende forståelse af, at den nye tid, som vi lever i, kræver en større videnskabelig indsats end nogen sinde tidligere, hvis vi da skal holde trit med andre nationer. Jeg mener endvidere, at vi er enige om, at videnskabens internationale karakter aldrig har været så indlysende som i dag. Det er netop på det område — altså det internationale videnskabelige samkvem — at Rask-Ørsted Fondet spiller sin rolle. Prisstigninger, øget videnskabelig indsats og øget samkvem mellem folkene — det er de tre ting, som har gjort det nødvendigt med en klækkelig forhøjelse af Rask-Ørsted Fondets budget på ikke mindre end 50 pct. Alligevel har der i udvalget snarere været betænkelighed ved, om det beløb, der er foreslået, nu er tilstrækkelig stort til at løse alle opgaverne. Jeg har selv ved første behandling givet udtryk for, at jeg ikke finder det usandsynligt, at beløbet burde være højere, og at mit parti vil stille sig velvilligt, hvis et sådant behov kan dokumenteres.

Hvis man imidlertid ser på Rask-Ørsted Fondets fundats, bliver det klart, at de 750 000 kr., der søges om, ikke er en øverste grænse. Inden for Rask-Ørsted Fondet har der i årenes løb hobet sig en reservefond op, en reservefond på op imod 1 mill. kr. Med tilslutning fra undervisningsministeren har

[Frode Jakobsen.]

Rask-Ørsted Fondet adgang til at bruge af dette beløb. Udvalget har i den anledning haft en drøftelse med den højtærede undervisningsminister, som har erklæret sig villig til at benytte denne udvej, hvis der skulle blive anledning dertil. Dermed mener jeg at folketingets vilje til at forhøje Rask-Ørsted Fondets forskellige satser i takt med tidens krav har fået et klart og stærkt udtryk. Det er selvfølgelig Rask-Ørsted Fondets bestyrelse, som må fastlægge i detaljer satser og behov, men jeg mener, at sagens behandling på en glædelig måde har demonstreret, at bestyrelsen for fondet vil finde folketinget hjemme, hvis der skulle blive brug derfor. For en yderligere sikkerheds skyld er det foreslået, at folketinget igen må se på denne lov senest i folketingsåret 1963-64.

Med de overvejelser, som er nedfældet i udvalgets betænkning, og som åbner vej for alle de forhøjelser, der må skønnes velbegrundede, skal jeg på mit partis vegne anbefale, at man stemmer for lovforslaget med det ændringsforslag, der er stillet.

Knud Thomsen: Som det fremgår af betænkningen, har udvalget i enighed set med velvilje på den foreslåede forhøjelse af rådighedsbeløbet til Rask-Ørsted Fondet fra 500 000 kr. til 750 000 kr. Selv om dette er en forhøjelse på 50 pct., har der i udvalget været en vis følelse af, at beløbet måske ikke helt rækker til. Rask-Ørsted Fondet er jo vort officielle fond, et fornemt fond. Selv et fornemt fond skal naturligvis lade sine uddelinger ske efter sunde økonomiske principper; men i sin sans for økonomi bør man naturligvis ikke holde størrelsen af de enkelte ydelser til de forskellige formål så lavt, at de ikke længere svarer til tidens krav og den stedfundne inflation. Fornuftig økonomi bør vel mere gå i den retning, at uddelinger fra Rask-Ørsted Fondet er en udmærkelse, og at man er kritisk i den henseende. De enkelte beløb bør derimod være rimelige. Det må derfor, som det ærede

medlem hr. Frode Jakobsen allerede har sagt, forudses, at det høje ting inden så længe hører fra Rask-Ørsted Fondet igen. Udvalget har også forudsat, at loven bør tages op til revision senest i folketingsåret 1963-64. Derudover kan jeg ganske tiltræde det, som det ærede medlem hr. Frode Jakobsen sagde om reservefondet. Jeg tror, at med den mulighed, der nu bliver for, at fondsbestyrelsen kan bruge noget af reservefondets midler, og med den forhøjelse af rådighedsbeløbet, der finder sted, kan vi få en fornuftig praksis frem. Jeg kan anbefale, at vi stemmer for lovforslaget.

Else-Merete Ross: Rask-Ørsted Fondets bestyrelse henviser som motivering for en forhøjelse af rådighedsbeløbet til stadige prisstigninger og til en intensivering af det internationale videnskabelige arbejde. Da der er grund til at formode, at begge forhold vil fortsætte i stigende grad fremover, kan jeg anbefale den foreslåede nye paragraf, som siger, at forslag til revision af loven skal fremsættes senest i folketingsåret 1963-64.

På mit partis vegne kan jeg anbefale lovforslaget i den ændrede form til vedtagelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget om indsættelse af en ny paragraf

vedtoges uden afstemning.

§ 3

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse imod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Om udvidet adgang til pension og hjælp).

(Første behandling findes i tidenden sp. 1934, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 549).

Der var stillet 3 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Edel Saunte: I udvalget har vi meget drøftet problemet om rådgivning til enkerne og om, hvilken hjælp det ville være muligt at yde enkerne gennem de nyoprettede revalideringscentre. Vi har i udvalget fået oplysninger — som også fremgår af bilagene til betænkningen — om, hvorledes rådgivningsarbejdet former sig, og jeg tror at turde sige, at vi alle i udvalget synes, at den vej, man nu har fundet frem til i Odense, er en overordentlig farbar vej. Vi er vældig glade for, at det har været muligt at formå ministeren til at stille ændringsforslag, således at loven kommer til at indeholde en direkte opfordring til kommunerne til at tage dette rådgivningsarbejde op. Vi er også meget interesseret i, at revalideringscentrene bringes ind i arbejdet, således at ikke alene de, der allerede er enker, og som trænger til optræning, hjælpes dertil, men at også de kvinder, som bliver enker, og som går åndeligt i stå på grund af choket ved mandens død, bringes i kontakt med arbejdsmarkedet gennem revalideringscentrene og arbejdsanvisningen. Det er for os meget væsentligt, at så mange af disse kvinder som muligt bringes ind i samfundet til almindeligt arbejde, så at de ikke resten af deres tilværelse skal leve af offentlig understøttelse, som er en væsentlig og nødvendig hjælp for mange, men for mange andre i virkeligheden vil være en dårlig hjælp, fordi såvel de selv

og deres hjem og børn som samfundet vil være bedre tjent med, at de kommer ud i erhvervsarbejdet.

Der er enighed i udvalget om at anbefale ændringsforslagene nr. 1 og 2 — det sidstnævnte har vi bragt i forslag — til vedtagelse. Vi har også været enige om at anmode ministeren om at sætte loven i kraft allerede 1. juli i stedet for at vente til 1. oktober. Dette har ministeren tiltrådt ved at stille ændringsforslag nr. 3.

Jeg kan på mit partis vegne udtale, at vi er meget glade for denne forbedring i enke-loven. Vi er ganske overbevist om, at det er de rigtige mennesker, vi kommer til at hjælpe efter det nye forslag.

Søren Andersen: Der er jo enighed om det nye lovforslag om pension og hjælp til enker. Jeg finder ikke anledning til mange bemærkninger, men føler alligevel trang til at sige en lille smule.

Allerførst skal jeg da sige, at det er en god lovgivning, der nu gennemføres. Gennem revalidering får også en række ældre enker lejlighed til at generhverve deres arbejdsevne, samtidig med at nye grupper, der har haft store vanskeligheder, får mulighed for at kunne få pension.

Om ændringsforslagene, af hvilke der er 3, hersker der også almindelig enighed. Lad mig udtrykke min mening om selve dispensationsparagraffen derhen, at jeg tror, den er formet således, at den lader sig administrere på en fornuftig måde, så man får mulighed for at hjælpe visse enker over 50 år, som uden i og for sig direkte at være syge er udslidte, og som, selv efter at revalidering er prøvet, har stor vanskelighed ved at fastholde et arbejde.

Lad mig dernæst også give de nye bestemmelser om vejledning til enker et par ord med på vejen. Vi har i udvalget haft lejlighed til at se, hvorledes vejledningen foregår i visse store bysamfund. Vi har også gennem den nugældende lov haft muligheder, selv om de ikke har været så gode som dér, hvor bykommunen direkte sætter vejledningen i gang, og vi har nok set, at disse muligheder, man hidtil har haft vi for vejledning, ikke er blevet udnyttet tilstrækkeligt. Vi anerkender behovet herfor, idet vi kender masser af tilfælde, hvor enker står rådløse efter mandens død og i mange tilfælde foretager